

Graduation Plan P2: Architectuur

Persoonlijke informatie	
Naam	Romy Catharina Maria Dekker
Studentnummer	4084136
Telefoonnummer	06-12871946
E-mail adres	R.C.M.Dekker-1@student.tudelft.nl
Afstudeer Studio	
Naam/thema	Dwelling Graduation Studio: Dutch Housing Studio
Docenten Derde beoordelende docent	P.S. van der Putt en T.W. Kupers Ir. H. Plomp
Argumentatie studio keuze	De keuze voor de studio woningbouw architectuur is gemaakt, omdat het zo dicht bij het persoonlijke van een mens ligt. Wonen is altijd al een basisbehoefte van de mens en zal dat altijd blijven. Daarom blijft dit zich altijd ontwikkelen en om verbeteringen vragen, wat woningontwerp zo'n interessante opgave maakt. Daarnaast is woningbouw vaak een vooral praktische opgave, wat mij zeer aanspreekt.
Afstudeerproject	
Titel van afstudeerproject	Kattenburgerhoven
Doel	
Locatie	Kattenburg, Amsterdam
Het gestelde probleem	Amsterdam is onderhevig aan een blijvende stijging van inwoners en vraagt de komende jaren (tot 2040) om tenminste 70.000 nieuwe woningen binnen het bestaand bebouwd gebied. Dit houdt vooral de vraag naar een- en tweepersoonswoningen in. Kattenburg, een rustige en goed functionerende wijk binnen het centrum van Amsterdam, is door de vele open ruimte een ideale locatie om extra woningen te plaatsen. Het huidige aantal woningen is ongeveer 600 en het doel is om in de nieuwe situatie het dubbele aantal woningen te behalen. Het tweede aspect waarop in dit afstudeer project wordt ingegaan, is het probleem van blijvend stijgende vergrijzing waar Nederland en veel andere landen mee te

	maken hebben. Kattenburg heeft in verhouding tot de rest van Amsterdam een groot aantal ouderen in de wijk en onderhandelt dus ook met de vergrijzing. Het gelijksoortig type woningen dat Kattenburg heeft is niet geschikt voor het diverse typen ouderen dat er is en op een gegeven moment zullen de ouderen moeten verhuizen naar een woongebouw buiten de wijk. Vaak is eenzaamheid een probleem voor deze ouderen, doordat ze uit hun leefomgeving moesten en niet meer geïntegreerd in hun woonwijk leven. De diversiteit van het leven is wat ze missen. De vergrijzing blijft naar verwachting stijgen tot ongeveer het jaar 2040. Daarom is de ouderenhuisvesting een belangrijk aspect voor de huidige woningbouw. Begrip voor de verandering van de maatschappelijke positie van ouderen, financiering en organisatie van zorg, regelgeving en het woonprogramma voor ouderenhuisvesting is van groot belang om een goede woonomgeving voor ouderen van nu te kunnen maken, geïntegreerd in de samenleving. De positie van ouderen is daarbij dermate veranderd dat men er achter is gekomen dat ouderen ook “net mensen zijn” met zeer diverse woon- en zorgwensen. Dit gaat in samenhang met de ontwikkeling dat ouderen zo lang mogelijk in “normale” woningen moeten kunnen blijven wonen. Voor normale woningen bestaat een heel scala aan woningtypologieën. Oftewel, de vraag naar meer diverse typologieën (normale) woningen geschikt voor ouderen is erg groot. Een interessant bijkomend aspect is dat na 2040 de vergrijzing tot een stilstand zal komen en opnieuw de opgave voor ouderenhuisvesting verandert. De speciaal voor ouderen ontworpen woningen zullen wellicht gedeeltelijk overbodig worden. De vraag is hoe dat voorkomen wordt. Een voorbeeld is door deze ouderenwoningen ook geschikt te maken voor andere
--	---

	doelgroepen en het hergebruikt kan worden.
Onderzoeksvraag/ hoofdvraag	Welke typen woningen kunnen in kaart gebracht worden, geschikt voor de diverse woon- en zorgwensen van ouderen?
Sub-vraag	Hoe kunnen deze typologieën ontworpen worden, rekening houdend met de demografische veranderingen op lange termijn?
Ontwerpogave waarin dit project resulteert	De ontwerpogave zal resulteren in een “staalkaart” van diverse typen woningen voor ouderen. Onderzocht worden de diverse woonwensen van ouderen en hoe dit zich uit in de architectuur (typologieën, esthetiek, etc.). Hierbij wordt gedacht over de duurzaamheid van woningen op de lange termijn, onder andere door rekening te houden met woonwensen van andere doelgroepen dan ouderen. Het fragment dat is gekozen als ontwerpogave voor MSc4 uit het masterplan <i>Kattenburgerhoven</i> zal deze diversiteit weerspiegelen. Er ontstaat een woongebouw voor ongeveer 300 woningen op de kop van Kattenburg.

Proces

Beschrijving methode

Het onderzoek naar de ontwikkeling van ouderenhuisvesting zal een basis vormen voor het ontwerpen van een nieuw woongebouw. Dit is onderdeel van de afstudeerstudio onder beschrijving van het vak Research Seminar Graduation Studio (AR3AD010). Hierbij wordt gekeken naar het woonprogramma, dat afhankelijk is van vier aspecten: de maatschappelijke positie van de ouderen, de organisatie van zorg, de financiering van zorg en de regelgevende kaders.

Onderzoeksvraag: *hoe is de ontwikkeling van het programma voor ouderenhuisvesting, bepaald door de maatschappelijke positie van de bejaarde, het organiseren van de zorg, de financiering van de zorg en de ambtelijke en politieke kaders?*

Het doel van deze vraag is vooral gericht op hoe de ontwikkeling van deze punten zich voortzet in de toekomst. Deze kennis is belangrijk om te kunnen begrijpen hoe een woonprogramma zich aanpast aan de context en om de kennis toe te passen in toekomstige bouwopgaven. De beschrijving die gemaakt kan worden voor de toekomst van de positie van de bejaarde, het organiseren en financieren van zorg en de regelgeving kan in vergelijking met het verleden zorgen voor een passend woonprogramma voor de

toekomstige woonsituatie van ouderen. Deze voorspellingen zullen zich uitten in de architectuur van het nieuwe woongebouw.

Literatuur en algemene informatie

Mens, Noor, Wagenaar, Cor. De architectuur van de ouderenhuisvesting. Rotterdam: Nai Uitgevers, 2009.

Graaff, P.D. et al. Wonen Zonder Zorg(en), van zorg met verblijf naar wonen met of zonder zorg. Rotterdam: Veldacademie, 2016.

Reflectie

Relevantie

De relevantie van deze ontwerpopgave ligt in hoe er wordt omgegaan met de vergrijzing van nu, en het einde van de vergrijzing over een jaar of 25. Het nieuwe woongebouw zal voor beide situaties geschikt zijn, voor zowel ouderen als andere doelgroepen, en daardoor duurzaam zijn.

Tijd planning

Zie schema

Msc3

Week/dag		ma	di	wo	do	vr	za	zo	Omschrijving
6	3.1	8	9	10	11	12	13	14	Orientation
7	3.2	15	16	17	18	19	20	21	Orientation
8	3.3	22	23	24	25	26	27	28	Orientation
9	3.4	29	1-mrt	2	3	4	5	6	Research site
10	3.5	7	8	9	10	11	12	13	
11	3.6	14	15	16	17	18	19	20	
12	3.7	21	22	23	24	25	26	27	
13	3.8	28	29	30	31	1-apr	2	3	
14	3.9	4	5	6	7	8	9	10	
15	3.10	11	12	13	14	15	16	17	
16	4.1	18	19	20	21	22	23	24	
17	4.2	25	26	27	28	29	30	1-mei	Studiemaquette, 1:20 fragment, opzet graduation plan
18	4.3	2	3	4	5	6	7	8	
19	4.4	9	10	11	12	13	14	15	
20	4.5	16	17	18	19	20	21	22	
21	4.6	23	24	25	26	27	28	29	Uitwerken concept in diagrammen, doorsneden en plattegronden
22	4.7	30	31	1-jun	2	3	4	5	Uitwerken ontwerp in diagrammen, doorsneden en plattegronden
23	4.8	6	7	8	9	10	11	12	Presentatie uitwerken
24	4.9	13	14	15	16	17	18	19	Presentatie uitwerken
25	4.10	20	21	22	23	24	25	26	
26	4.11	27	28	29	30	1-jul	2	3	

	Final registration P2 presentations
	No regular education
	P1 presentations
	P2 presentations

MSc4

Week/dag		ma	di	wo	do	vr	za	zo	Omschrijving
36	1.1	5-sep	6	7	8	9	10	11	
37	1.2	12	13	14	15	16	17	18	
38	1.3	19	20	21	22	23	24	25	Uitwerken eerste ideeën en producten: schematische plattegronden, doorsnedes 1:100/1:200, Gevels 1:100/1:200, Doorsnede gedeelte gebouw 1:50
39	1.4	26	27-sep	28	29-sep	30	1-okt	2	
40	1.5	3	4	5	6	7	8	9	Reflectie rapprt opzetten
41	1.6	10	11	12	13	14	15	16	Details 1:5, 1:20 fragment
42	1.7	17	18	19	20	21	22	23	Uitwerken maquette en presentatie
43	1.8	24	25	26	27	28	29	30	Plattegrond locatie 1:5000/1:1000, BG 1:500
44	1.9	31	1-nov	2	3	4	5	6	
45	1.10	7	8	9	10	11	12	13	Relatie tussen onderzoek en ontwerp aantonen, plattegrond, gevels en doorsnedes 1:50, doorsnedes 1:200/1:100, eindreflectie schrijven
46	2.1	14	15	16	17	18	19	20	
47	2.2	21	22	23	24	25	26	27	
48	2.3	28	29	30	1-dec	2	3	4	Details 1:5, 1:20 fragment
49	2.4	5	6	7	8	9	10	11	Uitwerken maquette en presentatie
50	2.5	12	13	14	15	16	17	18	Uitwerken maquette en presentatie
51	2.6	19	20	21	22	23	24	25	
52		26	27	28	29	30	31	1-jan	
1		2	3	4	5	6	7	8	
2	2.7	9	10	11	12	13	14	15	Verwerken feedback P4
3	2.8	16	17	18	19	20	21	22	Uitwerken maquette en presentatie
4	2.9	23	24	25	26	27	28	29	Uitwerken maquette en presentatie
5	2.10	30	31	1	2	3	4	5	

No regular education
 P3 presentations
 P4 presentations
 P5 presentations